

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ФІЛОСОФІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
І МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ”
(для магістрів)

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2011

МАУП

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

“Філософія державного управління і місцевого самоврядування” – одна з дисциплін, що створюють основну базу знань, необхідну для ефективної підготовки фахівців у гуманітарній сфері, зокрема в галузі державного управління та місцевого самоврядування.

Підготовка фахівців у цій галузі має на меті сприяння якнайбільшому засвоєнню студентами теоретичних і практичних знань з дисципліни, поглиблене вивчення філософських засад державного управління та місцевого самоврядування у процесі забезпечення системності офіційної політики як на загальнодержавному, так і на регіональному та місцевому рівнях. Розглядаються місце і роль ідеології, технології та стилю в діяльності органів державної влади й управління різних рівнів, зокрема у виробленні та реалізації соціально-економічної і гуманітарної політики.

Основним завданням навчальної програми є закріплення знань із соціально-філософських і соціально-психологічних аспектів управлінської діяльності, сучасних схем і моделей державного управління та місцевого самоврядування в Україні та Європі, стратегій розробки державних, регіональних, відомчих, галузевих, міжгалузевих програм у різних сферах державного будівництва та регіональної політики.

Необхідність вивчення дисципліни “Філософія державного управління і місцевого самоврядування” обумовлена з’ясуванням цілого комплексу питань, пов’язаних із розвитком української державності, передусім ролі різноманітних управлінських механізмів у створенні передумов і виробленні орієнтирів для поступального розвитку нашої держави.

Всебічне засвоєння матеріалів курсу надасть студентам можливість *знати*:

- філософські засади державного управління та місцевого самоврядування для аналізу та вирішення актуальних державотворчих проблем;
- історію й основні етапи осмислення державноуправлінської проблематики у рамках філософського знання в Україні та світі;
- вплив світоглядних орієнтацій і політичних ідеологій на формування стилів державного управління та моделей місцевого самоврядування;

Підготовлено доцентом кафедри організації самоврядування
П. Ф. Вознюком

Затверджено на засіданні кафедри організації самоврядування
(протокол № 5 від 26.12.08)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Вознюк П. Ф. Навчальна програма дисципліни “Філософія державного управління і місцевого самоврядування” (для магістрів). – К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. – 22 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Філософія державного управління і місцевого самоврядування”, вказівки до виконання контрольної роботи, теми контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2011
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2011

- практику застосування філософського аналізу у галузі соціально-економічної, гуманітарної, демографічної, екологічної та іншої політики;

уміти використовувати:

- філософські категорії у галузі державного управління та місцевого самоврядування, сучасні методологічні підходи щодо їх застосування в системі державної політики на центральному та місцевому рівнях;
- технології, стилі, форми й методи організації управлінської діяльності в роботі органів державної влади та місцевого самоврядування;

визначати:

- місце і роль різних філософських концепцій у формуванні світових парадигм державного управління та політичного керування;
- необхідність застосування тих чи тих філософських концепцій і доктрин у вітчизняній системі державного та регіонального управління й місцевого самоврядування;
- ефективність наявних форм, стилів і методів діяльності органів влади за результатами аналізу відповідного вітчизняного й зарубіжного досвіду їх реалізації, виходячи із проголошених орієнтирів, цілей і завдань української державності;
- основні напрями вдосконалення організаційного забезпечення державного управління та місцевого самоврядування у контексті філософського осмислення управлінської діяльності;

розробляти:

- плани, пропозиції (проекти) державних, регіональних і галузевих програм соціально-економічного та гуманітарного розвитку за результатами застосування філософського підходу до аналізу державної політики на основі методології конструювання перспективних моделей державно-управлінських рішень і керувати процесом планування та відповідними проектами;
- пропозиції щодо вдосконалення чинних планів діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування на основі виявлених ознак їх недосконалості за результатами вивчення й аналізу ефективності діючих документів, існуючої практики регулювання суспільних відносин;
- внутрішню нормативну документацію (накази, розпорядження) щодо виконання завдань міжнародних, державних, регіо-

нальних, галузевих, міжгалузевих програм і проектів розвитку шляхом застосування методів системного аналізу;

- практичні рекомендації для органів державної влади та місцевого самоврядування, окремих посадовців і політичних лідерів щодо вибору ними ефективних інструментів і варіантів національного розвитку на основі методів порівняльного аналізу ступеня відкритості, прогнозованої стабільності та ефективності;
- механізми реалізації стратегії, стратегічні плани інституції (органу державного управління або місцевого самоврядування), вимоги до її програми, засоби і методи аналізу зовнішніх і внутрішніх факторів при плануванні, забезпечення єдності мети, завдань і засобів реалізації програми діяльності інституції;

аналізувати:

- проблеми, потенційні можливості та напрями розвитку філософії державного управління і місцевого самоврядування в Україні;
- хід упровадження різноманітних стратегічних концепцій, доктрин і підходів в управлінську практику, шляхи та методи вдосконалення його інституційного та правового забезпечення, конкретні управлінські рішення.

Отже, програма навчальної дисципліни “Філософія державного управління і місцевого самоврядування” спрямована на те, щоб дати студентам теоретичне уявлення про філософські засади державного управління, політичного керування та місцевого самоврядування, а також можливість застосовувати здобуті знання, вміння та аналітичні навички на практиці.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ФІЛОСОФІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
І МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
	Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні засади дисципліни
1	Сутність і функції філософського знання у системі державного управління
2	Філософський зміст основних категорій державного управління
	Змістовий модуль II. Історія становлення філософії державного управління як окремої галузі знання
3	Проблема держави і влади у давніх суспільствах
4	Державницька філософська думка європейського Середньовіччя
5	Філософія держави у добу Відродження і Реформації
6	Новочасна філософія державного управління
7	Плюралізм державно-управлінських концепцій XIX–XX ст.
	Змістовий модуль III. Ідеологія, технологія та стиль у філософії державного управління і місцевого самоврядування
8	Поняття ідеології, технології та стилю у контексті сучасних дослідницьких підходів
9	Місце і роль ідеології та технології в системі державного управління і місцевого самоврядування
10	Онтологія взаємозв'язку ідеології, технології та стилю в управлінській діяльності
11	Ідеологічні імперативи технології та стилю впровадження адміністративної системи
12	Ідеологія, технологія та стиль кадрового забезпечення державного управління і місцевого самоврядування
Разом годин: 81	

ЗМІСТ
дисципліни
“ФІЛОСОФІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
І МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ”

Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні засади дисципліни

Тема 1. Сутність і функції філософського знання у системі державного управління

Філософія як галузь знання та її зв'язок із іншими науками. Сутність філософії державного управління та місцевого самоврядування як навчальної дисципліни. Місце і роль філософського підходу в управлінні суспільством і державою. Функції філософського осмислення державно-управлінської проблематики. Філософські основи розробки концепцій і доктрин державного управління.

Література [7; 11; 15; 16; 32; 46; 62; 63]

Тема 2. Філософський зміст основних категорій державного управління

Становлення основних державноуправлінських категорій у рамках загальнофілософського знання. Феномен влади. Держава як форма суспільної організації та філософська проблема. Філософське розуміння політики як мистецтва управління державою. Основні тенденції філософського осмислення політичних явищ.

Література [1; 7; 8; 11; 15; 16; 32; 44; 59]

Змістовий модуль II. Історія становлення філософії державного управління як окремої галузі знання

Тема 3. Проблема держави і влади у давніх суспільствах

Державно-управлінська думка у давніх цивілізаціях Близького Сходу. Вчення про державу у Давньому Китаї. Формування основ-

них ідей філософії державного управління у Давній Індії. Влада, суспільство і держава у філософських концепціях античної Греції. Теорія і практика державного управління у республіканському та імператорському Римі.

Література [5; 6; 19; 31; 34; 37–39; 47; 67]

Тема 4. Державницька філософська думка європейського Середньовіччя

Суспільні трансформації пізньої античності як передумова формування середньовічної державознавчої парадигми. Християнська концепція влади. Філософія держави і права Августина Аврелія. Державницька доктрина Томи Аквінського. Єретичні християнські вчення про владу і державу.

Література [2; 9; 11; 20; 34; 36; 38; 68]

Тема 5. Філософія держави у добу Відродження і Реформації

Особливості європейської політичної філософії пізнього Середньовіччя. Гуманізм як принцип політичного знання та державного управління. Державницька думка представників раннього (італійського) Відродження (Данте Аліґ'єрі, Марсилій Падуанський, Нікколо Макіавеллі). Політико-філософські ідеї пізнього (північного) Відродження та Реформації (Еразм Ротердамський, Мартін Лютер, Мішель де Монтень). Утопічні державно-політичні моделі Ренесансу (Томас Мор, Френсис Бекон, Томмазо Кампанелла).

Література [20; 27; 34; 38; 40; 42; 50; 51; 66]

Тема 6. Новочасна філософія державного управління

Передумови формування новочасної парадигми державознавства. Дослідження сутності та походження держави (Томас Гоббс, Гуго Гроцій, Бенедикт Спіноза). Державницька думка Просвітництва (Джон Локк, Жан-Жак Руссо, Шарль Луї Монтеск'є, Йоган Гердер, Томас Джефферсон та ін.). Становлення буржуазної теорії “розподілу влад” як політичного принципу й державно-управлінської доктрини.

Формування перших політичних ідеологій (ліберальної і консервативної). Питання державного управління у класичній німецькій філософії (Іммануїл Кант, Йоган Фіхте, Георг Гегель).

Література [12–14; 21; 22; 25; 26; 28; 33; 60]

Тема 7. Пліуралізм державно-управлінських концепцій XIX–XX ст.

Завершення промислового перевороту в Європі та його роль в еволюції осмислення фундаментальних питань державного управління. Глобальне поширення європейських державно-управлінських моделей: чинники та наслідки. Ідейна диференціація державницького знання у сучасну добу. Марксистське вчення про суспільство й державу. Лібералізм як управлінська практика. Консервативна традиція державного управління. Фашизм як політична ідеологія та стиль урядування.

Література [3; 18; 22; 25; 34; 43; 54; 65; 68; 70]

Змістовий модуль III. Ідеологія, технологія та стиль у філософії державного управління і місцевого самоврядування

Тема 8. Поняття ідеології, технології та стилю у контексті сучасних дослідницьких підходів

Сутність та основні риси технології державного управління і місцевого самоврядування. Стилi державного управління та місцевого самоврядування. Аналіз взаємозв'язку ідеології, технології та стилю. Сутність державного управління як філософської системи. Місцеве самоврядування як філософська система. Особливості державного управління та місцевого самоврядування як функціонального прояву держави.

Література [1; 4; 7; 10; 15; 16; 32; 61–63]

Тема 9. Місце і роль ідеології та технології в системі державного управління і місцевого самоврядування

Роль і значення ідеології в системі державного управління та місцевого самоврядування. Структурні елементи ідеології в державному управлінні та місцевому самоврядуванні. Моделі ідеології в державному управлінні. Фактори впливу на формування національної ідеології. Сутність та основні риси технології державного управління. Рівні технології державного управління. Стадії управлінського процесу. Технологізація видів діяльності державного управління та місцевого самоврядування.

Література [10; 15; 17; 23; 24; 32; 45; 48; 58; 63]

Тема 10. Онтологія взаємозв'язку ідеології, технології та стилю в управлінській діяльності

Сутність онтології взаємозв'язку. Особливості онтології взаємозв'язку в системі державного управління та місцевого самоврядування. Онтологічний зміст ідеології, технології та стилю. Лібералізм і консерватизм. Стратегічний стиль у державному управлінні та місцевому самоврядуванні.

Література [7; 10; 15; 35; 41; 52; 53; 62; 64; 69]

Тема 11. Ідеологічні імперативи технології та стилю впровадження адміністративної системи

Сутність і особливості ідеологічних імперативів технології та стилю впровадження адміністративних реформ. Мета та завдання адміністративної реформи в Україні. Форми ідеології процесу реформування. Ідеологія запровадження в Україні адміністративної реформи. Модель запровадження адміністративної реформи в Україні.

Література [10; 18; 22; 24; 25; 30; 35; 49; 56; 57]

Тема 12. Ідеологія, технологія та стиль кадрового забезпечення державного управління і місцевого самоврядування

Сутність ідеології та технології кадрового забезпечення державного управління і місцевого самоврядування. Кадрове забезпечення

державного управління та місцевого самоврядування як філософська категорія. Нормативно-правова база кадрового державного управління та місцевого самоврядування. Структурні елементи технології кадрового забезпечення державного управління та місцевого самоврядування. Ідеологія надання управлінських послуг населенню органами державного управління та місцевого самоврядування. Технологія комплексного надання управлінських послуг населенню.

Література [10; 15; 23; 29; 45; 55; 58]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Виконання контрольної роботи передбачає розвиток навичок самостійного пошуку необхідної інформації, опрацювання та осмислення теоретичного і практичного матеріалу. Вибір теми — довільний.

Контрольна робота виконується на скріплених аркушах паперу формату А4. На титульній сторінці вказуються: назва дисципліни (“Філософія державного управління і місцевого самоврядування”); прізвище, ім'я, по батькові студента, домашня адреса; номер групи. Контрольна робота має містити план, список літератури, вступ, кілька розділів і висновків. На останній сторінці ставиться дата виконання роботи та підпис студента. Роботу необхідно здати в наукову частину в установленний термін.

У ході написання контрольної роботи студент має використовувати вітчизняні та зарубіжні інформаційні матеріали, самостійно проводити пошук документальної та фактографічної інформації, здійснювати систематизацію та узагальнення даних, виявляти ключові моменти, використовувати електронну пошту та телеконференції, застосовуючи методи пошуку в мережі Інтернет.

До заліку чи іспиту студент допускається, якщо контрольну роботу оцінено позитивно.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Теоретико-методологічні засади дисципліни “Філософія державного управління і місцевого самоврядування”.
2. Специфіка викладання філософії державного управління та місцевого самоврядування як навчальної дисципліни.

3. Формування категоріального апарату державного управління.
4. Особливості становлення та розвитку основних державноуправлінських категорій у рамках загальнофілософського знання.
5. Становлення державницьких ідей у Давньому Світі.
6. Теорія та практика державного управління в республіканському Римі.
7. Державницька філософська думка європейського Середньовіччя.
8. Єретичні вчення про державу.
9. Філософія держави у добу Відродження і Реформації.
10. Соціально-політичні утопії Ренесансу.
11. Дослідження сутності та походження держави (Томас Гоббс, Гуго Гроцій, Бенедикт Спіноза).
12. Державницька думка Просвітництва (Джон Локк, Жан-Жак Руссо, Шарль Луї Монтеск'є, Йоган Гердер, Томас Джефферсон та ін.).
13. Становлення буржуазної теорії “розподілу влад” як політичного принципу і державно-управлінської доктрини.
14. Формування перших політичних ідеологій (ліберальної і консервативної).
15. Питання державного управління у класичній німецькій філософії (Іммануїл Кант, Йоган Фіхте, Георг Гегель).
16. Плюралізм державно-управлінських концепцій XIX–XX ст.
17. Формування та диференціація європейської парадигми державного управління.
18. Європейський фашизм як управлінська альтернатива.
19. Ідеологія досліджень у державному управлінні та місцевому самоврядуванні.
20. Технологія дослідницьких підходів у сучасному державному управлінні та місцевому самоврядуванні.
21. Місце і роль ідеології та технології у системі державного управління і місцевого самоврядування.
22. Сутність і структура технології місцевого самоврядування.
23. Стратегічний стиль у державному управлінні та місцевому самоврядуванні.
24. Онтологічний зміст ідеології у державному управлінні та місцевому самоврядуванні.

25. Онтологія стилю у державному управлінні та місцевому самоврядуванні.
26. Ідеологічні імперативи технології та стилю впровадження в Україні адміністративної системи.
27. Державно-координаційна рада із запровадження адміністративної реформи в Україні.
28. Ідеологія кадрового забезпечення державного управління і місцевого самоврядування.
29. Стиль у кадровому забезпеченні державного управління і місцевого самоврядування.
30. Ідеологія надання управлінських послуг населенню органами місцевого самоврядування.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Розкрийте взаємозв'язок філософії із іншими гуманітарними науками.
2. Окресліть сферу застосування філософського підходу в управлінській практиці.
3. Розкрийте мету та завдання дисципліни “Філософія державного управління і місцевого самоврядування”.
4. У чому полягають основні функції дисципліни?
5. Висвітліть місце і роль філософії в системі державного управління та місцевого самоврядування.
6. Розкрийте сутність влади як характеристики людського суспільства.
7. Окресліть проблему філософського аналізу інституту держави.
8. Розкрийте сутність держави як форми суспільної організації та філософської проблеми.
9. Проаналізуйте сучасні тенденції філософського пізнання у царині політики.
10. З'ясуйте роль держави як управлінського інституту.
11. Охарактеризуйте основні риси державно-управлінської думки рабовласницьких цивілізацій Давнього Сходу.
12. Проаналізуйте положення давньоіндійської науки управління державою.

13. Дайте порівняльну характеристику давньоіндійської та давньокитайської концепцій управління державою.
14. Що є ідейною основою державного управління в рабовласницькому Китаї?
15. Назвіть характерні особливості римської системи державного управління.
16. Розкажіть про основні передумови зміни підходів до осмислення феномену держави у ранньому Середньовіччі.
17. Дайте загальну характеристику християнської державницької думки.
18. Визначте сутність філософської концепції держави Августина Аврелія.
19. Розкрийте зміст державницької доктрини Томи Аквінського.
20. Що ви знаєте про еретичну державницьку думку Європи?
21. Висвітліть головні особливості пізньосередньовічної політичної філософії.
22. Розкрийте політичну та соціально-економічну сутність гуманізму.
23. Дайте порівняльну характеристику філософії держави в добу Відродження і Реформації.
24. Назвіть основні праці з філософії державного управління і місцевого самоврядування в добу Реформації.
25. Проаналізуйте політико-філософські погляди діячів пізнього (північного) Відродження.
26. Розкрийте загальні передумови формування нової парадигми державознавства у XVII–XVIII ст.
27. Проаналізуйте теорію “розподілу влад” як політичний принцип і державно-управлінську доктрину.
28. Розкажіть про особливості становлення та головні засади ліберальної ідеології.
29. Що ви знаєте про погляди представників класичної німецької філософії у галузі управління суспільством і державою?
30. У чому полягає сутність просвітницьких концепцій держави?
31. Висвітліть значення промислового перевороту як чинника розвитку системи державного управління.
32. Визначте основні передумови та наслідки глобалізації й диференціації західної парадигми державницького знання.
33. Дайте оцінку лібералізму як державно-управлінської практики.

34. Яким чином ліберальні концепції розглядають розвиток місцевого самоврядування?
35. Розкрийте місце та роль системи місцевого самоврядування в марксистській концепції держави.
36. У чому полягає необхідність розробки проблем ідеології, технології та стилю у контексті сучасних дослідницьких підходів?
37. Розкрийте сутність концепції “ідеологічного детермінізму” (назвіть представників).
38. Наскільки модернізованим є підхід до розуміння ідеології, технології та стилю державного управління, запропонований Т. Моргентау?
39. Виділіть структурні елементи системи державного управління.
40. Проаналізуйте методологічні принципи співвідношення категорій “державне управління” і “управління державою”.
41. Чому на сучасному етапі розвитку українського суспільства ідеологія набуває нових форм впливу на вирішення стратегічних завдань держави?
42. Назвіть основні структурні елементи ідеології в державному управлінні та місцевому самоврядуванні.
43. Розкрийте принципи розмежування понять національної ідеї та національної ідеології.
44. Назвіть основні рівні технології в системі державного управління та місцевого самоврядування.
45. Чи забезпечує технологія державного управління розвиток системи державного управління?
46. Розкрийте онтологічний зміст взаємозв’язку ідеології технології та стилю в державному управлінні та місцевому самоврядуванні.
47. У чому полягає національна специфіка розуміння ідеології, технології та стилю в державному управлінні і місцевому самоврядуванні?
48. Охарактеризуйте принцип “технократизму” у державному управлінні та місцевому самоврядуванні.
49. Як, на вашу думку, ідеологія може стати “арбітровим механізмом гармонізації” розбіжностей між різними гілками державної влади?
50. Яким чином у перехідний період держави застосовується корпоративно-демократичний стиль і чи є він ефективним?

51. У чому полягають особливості ідеологічних імперативів технології та стилю впровадження адміністративних реформ?
52. Назвіть структурні елементи технології запровадження адміністративної реформи.
53. Виділіть основні рівні ідеології запровадження в Україні адміністративної реформи.
54. У чому полягають ідеологічні імперативи запровадження адміністративної реформи?
55. Які Ви знаєте основні моделі впровадження адміністративної реформи в Україні?
56. Виділіть структурні елементи кадрового забезпечення державного управління.
57. Яким чином здійснюється просування по службі у “формі плавної спадковості”?
58. Дайте порівняльну характеристику кадрового забезпечення системи державного управління і місцевого самоврядування.
59. Охарактеризуйте кадрове забезпечення як необхідну складову ефективності державного управління.
60. Що таке пряме та опосередковане у наданні послуг населенню?

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Аверьянов В. Б.* Аппарат государственного управления: содержание деятельности и организационные структуры. — К.: Наук. думка, 1990. — 147 с.
2. *Аквінський Тома.* Коментарі до Арістотелевої “Політики” / Пер. з лат. О. Кислюка; Передм. В. Котусенка. — К.: Основи, 2000. — 794 с.
3. *Андрусяк Т.* Шлях до свободи (Михайло Драгоманов про права людини). — Л.: Світ, 1998. — 192 с.
4. *Ансофф И.* Стратегическое управление. — М.: Экономика, 1989. — 520 с.
5. *Арістотель.* Політика / Пер. з давньогр.; Передм. О. Кислюка. — 2-ге вид. — К.: Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2003. — 239 с.
6. *Артхашастра.* Наука політики: Пер. с санскрита. — М.: Ладомир; Наука, 1993. — 796 с.
7. *Атаманчук Г. В.* Теория государственного управления. — М.: Юрид. лит., 1997. — 256 с.
8. *Бакуменко В. Д.* Формування державно-управлінських рішень: Проблеми теорії, методології, практики. — К.: УАДУ, 2000. — 328 с.
9. *Библия.* Канонические книги Ветхого и Нового завета: Пер. с рус. — Chicago: SGP, 1990. — 292 с.
10. *Войтович Р. В.* Ідеологія, технологія та стиль у державному управлінні: Навч.-метод. посіб. — К.: НАДУ, 2003. — 192 с.
11. *Вступ до політології: Екскурс в історію правничо-політичної думки / В. Й. Скиба, В. П. Горбатенко, В. В. Туренко* — К.: Основи, 1996. — 717 с.
12. *Галайдзе П. Н.* Учение Иммануила Канта о государстве и праве. — М.: Госюриздат, 1960. — 51 с.
13. *Гегель Г. В. Ф.* Философия права: Пер. с нем. — М.: Мир кн.; Литература, 2007. — 464 с.
14. *Гоббс Т.* Левіафан: Пер. з англ. — К.: Дух і Літера, 2000. — 688 с.
15. *Государственное управление: основы теории и организации: Учебник / Под ред. В. А. Козбаненко.* — М.: Статут, 2000. — 912 с.

16. *Гурне Б.* Державне управління: Пер. з фр. — К.: Основи, 1993. — 164 с.
17. *Запровадження* стратегічного планування в Україні: Збірка документів і матеріалів / Уклад. В. Тертичка. — К.: НАДУ, 2006. — 216 с.
18. *Зіллер Ж.* Політико-адміністративні системи країн ЄС: Порівняльний аналіз: Пер. з фр. — К.: Основи, 1996. — 420 с.
19. *История* политических и правовых учений. Древний мир. — М.: Наука, 1985. — 350 с.
20. *История* политических и правовых учений. Средние века и Возрождение. — М.: Наука, 1986. — 350 с.
21. *История* политических и правовых учений XVII–XVIII вв. — М.: Наука, 1989. — 448 с.
22. *Консерватизм: Антологія* / Упоряд.: О. Проценко, В. Лісовий. — К.: ВД “Простір”; Смолоскип, 2008. — 788 с.
23. *Кордун О. О., Ващенко К. О., Павленко Р. М.* Особливості виконавчої влади в пострадянській Україні. — К.: МАУП, 2002. — 248 с.
24. *Леонова А. О., Давидова В. П., Новачук О. О.* Ефективність державного управління в контексті євроінтеграції. — К.: ДПА України, 2007. — 390 с.
25. *Лібералізм: Антологія* / Упоряд.: О. Проценко, В. Лісовий. — К.: Смолоскип, 2002. — 1126 с.
26. *Локк Д.* Два трактата о государственном правлении // Д. Локк Сочинения: В 3-х т.: Пер. с англ. — М.: Мысль, 1999. — Т. 3. — 516 с.
27. *Макиавеллі Н.* Флорентійські хроніки. Державець / Пер. з італ. А. Перепада. — К.: Основи, 1998. — 492 с.
28. *Монтескьє Ш.* О духе законов: Пер. с фр. — М.: Мысль, 1999. — 423 с.
29. *Органи* державної влади в Україні: структура, функції і тенденції розвитку: Навч. посіб. — К.: Нічлава; Івано-Франківськ, 2003. — 288 с.
30. *План дій* для нового міністра: практичний посібник / Т. Мотренко, А. Вишневський, В. Баєв, А. Бондаренко; За заг. ред. Т. Мотренка. — К.: Центр сприяння інституційному розвитку держ. служби, 2006. — 352 с.
31. *Платон.* Держава / Пер. з давньогр. Д. Коваль. — К.: Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2005. — 356 с.
32. *Райт Г.* Державне управління: Пер. з англ. — К.: Основи, 1994. — 191 с.

33. *Руссо Ж.-Ж.* Политические сочинения. Трактаты: Пер. с фр. — К.: Наук. думка, 2000. — 788 с.
34. *Себайн Джордж Г., Торсон Томас Л.* Історія політичної думки: Пер. з англ. — К.: Основи, 1997. — 838 с.
35. *Тертичка В. В.* Державна політика: аналіз та здійснення в Україні. — К.: Основи, 2002. — 750 с.
36. *Святий Августин.* Сповідь / Пер. Ю. Мушака. — 3-тє вид. — К.: Основи, 1999. — 319 с.
37. *Цицерон, Марк Тулій.* Про державу. Про закони. Про природу богів / Пер. з лат. В. Литвинова. — К.: Основи, 1998. — 477 с.

Додаткова

38. *Азаркин Н. Н., Левченко В. Н., Мартышин О. В.* История политических учений. — М.: Юристъ, 1994. — 132 с.
39. *Антология* мировой философии: В 4-х т. — М.: Мысль, 1969. — Т. 1. — 936 с.
40. *Баткин Л. Н.* Данте и его время: поэт и политика. — М.: Наука, 1965. — 198 с.
41. *Білоус В.* Проблеми координації у державному управлінні України // Вісник УАДУ. — 2000. — № 4. — С. 37–41.
42. *Брагина Л. М.* Гражданский гуманизм и античная этико-политическая мысль // Античное наследие в культуре Возрождения. — М.: Наука, 1984. — С. 20–27.
43. *Буржуазная* конституция на современном этапе: Основные тенденции. — М.: Наука, 1983. — 216 с.
44. *Буржуазное* общество в поисках стабильности. — М.: Наука, 1990. — 272 с.
45. *Бутирська Т.* Державне будівництво: концептуальна трансформація // Зб. наук. пр. НАДУ. — 2005. — Вип. 2. — С. 20–29.
46. *Вебер М.* Про деякі категорії соціології розуміння // М. Вебер Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика / Пер. з нім. О. Погорілого. — К.: Основи, 1998. — С. 104–156.
47. *Виндельбанд В.* Платон. — К.: Зовнішторгвидав України, 1993. — 176 с.
48. *Воронков А. А.* Методы анализа и оценки государственных программ в США. — М.: Наука, 1986. — 190 с.
49. *Грицяк І.* Моделі регіонального та місцевого рівнів європейського управління // Проблеми децентралізації: національний та міжна-

- родний досвід: Зб. матеріалів та док. / Наук. ред. М. Пухтинський. — К.: Атіка, 2006. — С. 269–279.
50. *Гусев В. І.* Історія західноєвропейської філософії XV–XVII ст.: Навч. посіб. — К.: Либідь, 1994. — 256 с.
 51. *Данте Алигьери.* Малые произведения: Пер. с итал. — М.: Наука, 1968. — 651 с.
 52. *Державне управління в Україні: централізація і децентралізація /* За ред. Н. Р. Нижник. — К.: УАДУ, 1997. — 448 с.
 53. *Здіорук С. І.* Суспільно-релігійні відносини: виклики Україні XXI століття. — К.: Знання України, 2005. — 552 с.
 54. *Золоторев В.* Европа-22 // Київській телеграфъ. — 2001. — № 42. — 5–11 нояб. — С. 11.
 55. *Ищенко О.* Кадрове забезпечення місцевого та регіонального розвитку // Зб. наук. пр. НАДУ. — 2004. — Вип. 1. — С. 3–13.
 56. *Кальниш Ю.* Інституціональні особливості аналітичного супроводу процесів вироблення та реалізації державної політики в сучасній Україні // Вісн. Нац. акад. держ. управління при Президентові України. — 2006. — Вип. 2. — К.: НАДУ, 2006. — С. 36–43.
 57. *Контроль за деятельностью государственной администрации во Франции.* — М.: НЦПТК, 1994. — 88 с.
 58. *Кремень В. Г., Бінько І. Ф., Головащенко С. І.* Політична безпека України: концептуальні засади та система забезпечення: Монографія. — К.: МАУП, 1998. — 92 с.
 59. *Лейпхарт А.* Демократия в многосоставных обществах: сравнительное исследование: Пер. с англ. — М.: Аспект Пресс, 1997. — 287 с.
 60. *Лейст О. Э.* Учение Бенедикта Спинозы о государстве и праве. — М.: Госюриздат, 1957. — 56 с.
 61. *Мельников О.* Функціональний аналіз в органах державної влади // Вісник УАДУ. — 2001. — № 1. — С. 41–50.
 62. *Нижник Н. Р., Машков О. А.* Системний підхід в організації державного управління. — К.: УАДУ, 1998. — 160 с.
 63. *Пал Л.* Аналіз державної політики: Пер. з англ. — К.: Основи, 1999. — 188 с.
 64. *Регіональне управління: Навч. посіб. /* Л. М. Зайцева, С. М. Серьогін, Н. Й. Коніщева та ін.; За наук. ред. Л. М. Зайцевої. — Д.: ДФ УАДУ, 2000. — 240 с.
 65. *Ролз Д.* Політичний лібералізм / Пер. з англ. О. Мокровольського. — К.: Основи, 2000. — 352 с.
 66. *Смирин М. М.* О политической концепции Эразма Роттердамского // Ежегодник германской истории. — М., 1972. — 440 с.
 67. *Утченко С. Л.* Политические учения Древнего Рима III–I вв. до н. э. — М.: Наука, 1977. — 256 с.
 68. *Цивилизационные модели современности и их исторические корни /* Ю. Н. Пахомов, С. Б. Крымский, Ю. В. Павленко и др.; Под ред. Ю. Н. Пахомова. — К.: Наук. думка, 2002. — 632 с.
 69. *Шаповал В. М.* Виконавча влада в розвинутих країнах (конституційно-правовий аспект): Навч. посіб. — К.: УАДУ, 1996. — 60 с.
 70. *Энгельс Ф.* Происхождение семьи, частной собственности и государства. В связи с исследованиями Льюиса Г. Моргана: Пер. с нем. — М.: Политиздат, 1985. — 238 с.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Філософія державного управління і місцевого самоврядування”	6
Зміст дисципліни “Філософія державного управління і місцевого самоврядування”	7
Вказівки до виконання контрольної роботи.....	11
Теми контрольних робіт.....	11
Питання для самоконтролю.....	13
Список літератури.....	16

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *Т. К. Валицька*
Комп’ютерне верстання *А. П. Нечипорук*

Зам. № ВКЦ-4543

Формат 60×84/₁₆. Папір офсетний.

Друк ротатійний трафаретний.

Ум. друк. арк. 1,28. Обл.-вид. арк. 0,83. Наклад 30 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)

03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»

03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. ХХ

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*